

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu..I.. / Semestrul..2..

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Patrimonie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificări COR/grupă de bază ESCO	istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303); politolog (COR 263304). Cod ESCO: 2633: Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; 2310: Profesori universitari și asimilați ¹ / Acces în ciclul de masterat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Introducere în istoria medievală a României			2.2. Cod disciplină		I.1202				
2.3. Titularul activității de curs				Cosmin Popa-Gorjanu							
2.4. Titularul activității de seminar / laborator				Cosmin Popa-Gorjanu							
2.5. Anul de studiu		I	2.6. Semestrul		II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)		E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	5	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	42	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
d. Tutoriat					2
e. Examinări					2
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)....					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	76
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	2+2+70=74
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	76+74=150
3.10 Numărul de credite**	6

*1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

¹ <https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation?uri=http://data.europa.eu/esco/occupation/0cd729a6-ed11-4338-ac4b-d4b924390128>.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Videoproiector</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Este de preferat o sală cu amenajare de tip masă rotundă, în care participanții să se poată vedea și să poată comunica frontal.</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării specifice programului de studii	CP1. Capacitatea de identificare, selectare și analiză critică a surselor istorice primare și secundare. Studentul este capabil să identifice tipologii variate de surse istorice (scrise, vizuale, materiale, orale), să le analizeze critic și să le interpreteze în raport cu contextul istoric specific, utilizând metode adecvate de cercetare și validare a informației.
Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință – prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	CP1. Studentul dobândește cunoștințe fundamentale privind principalele epoci istorice și își dezvoltă un cadru teoretic solid în domeniile: istorie antică și arheologie, istorie medievală, istoria artei, istorie modernă și contemporană, istoria regiunilor istorice și a relațiilor internaționale. A1. Studentul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare din domeniul Istorie. R1. Studentul analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă, dintr-o perspectivă diacronică.
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Introducerea studenților de anul I, domeniul Istorie, specializarea Istorie în principalele teme ale istoriei medievale a României.
7.2 Obiectivele specifice	Studierea și familiarizarea cu temele specifice ale dezvoltării istorice pe teritoriul României în perioada medievală în conexiune cu principalele fenomene ale dezvoltării politice, sociale, economice.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în istoria medie a românilor 1.1. Ce este istoria medie a românilor? 1.2. Izvoarele istoriei medievale a românilor 1.3. Izvoarele nescrise 1.3. Izvoarele scrise 1.4. Izvoarele narative 1.5. Izvoarele etnografice și folclorice	<i>Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare</i>	3
2. Migrațiile și etnogeneza românilor 2.1. Greutungii și ostrogoții 2.2. Hunii 2.3. Probleme ale etnogenezei în evul mediu timpuriu 2.4 Formarea limbii române	<i>Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare</i>	3
3. Ultimele migrații: maghiarii, pecenegii, cumanii, uzii 3.1. Maghiarii 3.2. Pecenegii 3.3. Uzii 3.4 Cumanii	<i>Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare</i>	3
4. Creștinarea ungarilor și crearea regatului creștin 4.1. Cucerirea și organizarea Transilvaniei de către maghiari 4.2. Așezarea securilor în Transilvania 4.3. Colonizarea sașilor	<i>Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare</i>	3

5. Societatea între secolele X-XIV în Transilvania 5.1. Constituirea categoriei nobiliare 5.2. Apariția și dezvoltarea așezărilor urbane în regatul Ungariei și pe teritoriul Transilvaniei	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
6. Țările române în secolul al XIV-lea 6.1 Țara Românească de la Basarab I la Mircea cel Bătrân 6.2. Moldova în a doua jumătate a secolului al XIV-lea 6.3. Domnia lui Mircea cel Bătrân (1386-1418)	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
7. Situația politică internațională și Țările Române în secolul al XV-lea 7.1. Evoluția puterii otomane 7.2. Regatul Ungariei la sfârșitul secolului al XIV-lea și în prima jumătate a secolului al XV-lea 7.3. Epoca lui Ioan de Hunedoara (1437-1457) A doua jumătate a secolului al XV-lea	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
8. Situația politică a Țării Românești în secolele XV-XVI.	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
9. Moldova în secolele XV-XVI.	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
10. Instituțiile medievale în Țările Române 10.1. Instituțiile centrale. Domnia 10.2. Sfatul domnesc și adunarea stărilor	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
11. Instituțiile medievale din Transilvania 11.1. Organizarea teritorial-administrativă a voievodatului Transilvaniei și a părților răsăritene ale regatului Ungariei: comitatele, scaunele și districtele săsești, scaunele secuiești 11.2. Organizarea judecătorească 11.3. Organizarea militară	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
12. Constituirea principatului autonom al Transilvaniei 12.1. Criza internă a regatului Ungariei de la Matia Corvinul la Ludovic II 12.2. Transilvania între 1526-1541. Constituirea principatului autonom	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
13. Transilvania în a doua jumătate a secolului al XVI-lea. Procesul confesionalizării	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3
14. Domnia lui Mihai Viteazul și unirea din anul 1600 14.1. Contextul internațional și atragerea Transilvaniei, Moldovei și Țării Românești în războiul anti-otoman 14.2. Mihai Viteazul ca domn al Țărilor Române 14.3. Concluzii	Prelegere, conversație, exemplificare , problematizare	3

Bibliografie

- Oțetea, Andrei, *et alii, Istoria României*, București, Editura Academiei R.P.R, 1962.
- Protase, Dumitru, Alexandru Suceveanu, coord., *Istoria Românilor. Vol. II Daco-romani, romanici, alogeni*, București, Editura Enciclopedică, 2001.
- Pascu, Ștefan, Răzvan Theodorescu, coord., *Istoria românilor. Genezele românești*, vol. III, București, Editura Enciclopedică, 2002.
- Madgearu, Alexandru, *Istoria militară a Daciei post-romane 275-276*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2008.
- Idem, *Istoria militară a Daciei post-romane 376-624*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2010.
- Idem, „Salt Trade and Warfare in Early Medieval Transylvania”, în *Ephemeris Napocensis* XI (2001), p. 271-283.
- Opreanu, Horațiu Coriolan, *Transilvania la sfârșitul antichității și în perioada migrațiilor. Schiță de istorie culturală*, Cluj-Napoca, 2003.
- Pinter, Zeno Karl, *et alii, Relații interetnice în Transilvania (secolele VI-XIII)*, București, 2005.
- Curta, Florin, *Apariția slavilor. Istorie și arheologie la Dunărea de Jos în veacurile VI-VII*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2007.
- Wolfram, Herwig, *The Roman Empire and Its Germanic Peoples*, University of California Press, 1997.
- Geary, Patrick J., *Merovingienii. Europa înainte de Carol cel Mare*, traducere de Cosmin Popa-Gorjanu, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2009.
- Diaconu, Petre, *Les Petchénègues au bas-Danube*, București, Edition de la République socialiste de Roumanie, 1970.
- Idem, *Les Coumans au Bas Danube aux XI-e et XII-e siècles*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1978.
- Kristó, Gyula, *Hungarian History in the Ninth Century*, Szeged, Szegedi Középkorász Műhely, 1996.
- Idem, *Ardealul timpuriu*, Szeged, Atelierul de Istorie Medievală, 2004.
- Róna-Tas, András, *Hungarians and Europe in the early Middle Ages: an introduction to early Hungarian history*, Budapest, CEU Press, 1999.
- Spinei, Victor, *Marile migrații din estul și sud-estul Europei în secolele IX-XIII*, Iași, Editura Institutul European, 1999.
- Vásáry, István, *Cumans and Tatars. Oriental Military in the Pre-Ottoman Balkans, 1185-1365*, Cambridge, Cambridge University Press, 2005.
- Font, Márta, „Missions, Conversions, and Political Legitimization in East Central Europe at the Turn of the First Millenium”, în Florin Curta, *East Central & Eastern Europe in the Early Middle Ages*, Ann Arbor, The University of Michigan Press, 2005, p. 283-296.
- Nora Berend, József Laszlovszky, Béla Zsolt Szakács, „The Kingdom of Hungary” în Nora Berend ed., *Christianization and the Rise of Christian Monarchy: Scandinavia, Central Europe and Rus' c. 900-1200*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007.
- Rusu, Adrian Andrei, *Alba Iulia. De la centru de eparhie, la capitala principatului Transilvaniei*, Alba Iulia, 2009.
- Nägler, Thomas, *Așezarea sașilor în Transilvania*, București, Kriterion, 1992.
- Turcuș, Șerban, „Sfântul Scaun și ierarhia ecleziastică a românilor în secolul al XIII-lea. Perspective ecclesiologice și misionare”, în Avram Andea ed., *Studii de istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003, p. 255-274.
- Moldt, Dirk, *Deutsche Stadtrechte im mittelalterlichen Siebenbürgen* (Drepturile urbane germane în Transilvania medievală), Viena, Böhlau Verlag, 2009.
- Ciocâltan, Virgil, „Bătălia de la Velbujd (1330) și marile puteri islamice”, în *Studii și materiale de istorie medie XXIX* (2011), p. 27-38.
- Holban, Maria, *Din cronica relațiilor româno-ungare în secolele XIII-XIV*, București, 1981, p. 90-154.
- Iosipescu, Sergiu, „Românii din Carpații Meridionali la Dunărea de Jos de la invazia mongolă (1241-1243) până la consolidarea domniei a toată țara Românească. Războiul victorios purtat la 1330 împotriva cotozirii ungare”, în *Constituirea statelor feudale românești*, București, 1980, p. 41-93.
- Idem, „Contribuții la istoria domniei principelui Radu I și a alcătuirii teritoriale a Țării Românești în secolul al XIV-lea”, în *Studii și Materiale de Istorie Medie XXVIII* (2010), p. 25-49.
- Papacostea, Șerban, *Geneza statului în evul mediu românesc. Studii critice*, ediție adăugită, București, 1999.
- Idem, *Românii în secolul al XIII-lea. Între cruciată și Imperiul Mongol*, București, Editura Enciclopedică, 1993.

Idem, „Prima unire românească”. Voievodatul de Argeș și Țara Severin”, în <i>Studii și Materiale de Istorie Medie</i> XXVIII (2010), p. 9-24. Uzelac, Aleksandar, „An Empire within an Empire? Ethnic and Religious Realities in the Lands of Nogai (c.1270-1300)”, în <i>Chronica. Annual of the Institute of History, University of Szeged</i> 18 (2018), p. 271-283. Decei, Aurel, <i>Istoria Imperiului Otoman până la 1656</i>, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978. Engel, Pál, <i>Regatul Sfântului Ștefan. Istoria Ungariei medievale 895-1526</i>, trad. De Aurora Moga, ediție îngrijită de Adrian Andrei Rusu și Ioan Drăgan, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2006, pp. 222-264, 301-340. Gemil, Tahsin, <i>Românii și otomanii în secolele XIV-XVI</i>, București, Editura Academiei, 1991. Inalcik, Halil, <i>Imperiul Otoman. Epoca clasică 1300-1600</i>, ediție și studiu introductive de Mihai Maxim, traducere de Dan Prodan, București, Editura Enciclopedică, 1996, p. 45-80. (monografie clasică a istoriei imperiului otoman). Maxim, Mihai, <i>Țările Române și Înalta Poartă. Cadrul juridic al relațiilor româno-otomane în Evul Mediu</i>, București, Editura Enciclopedică, 1993. Andreescu, Ștefan, <i>Vlad Țepeș (Dracula). Între legendă și adevăr istoric</i>, București, 1998. Georgescu, Valentin, <i>Bizanțul și instituțiile românești până la mijlocul secolului al XVIII-lea</i>, București, Editura Academiei, 1980. Stoicescu, Nicolae, <i>Sfatul domnesc și marii dregători din Țara Românească și Moldova (sec. XIV-XVII)</i>, București, Editura Academiei, 1968. Idem, <i>Curteni și slujitori. Contribuții la istoria armatei române</i>, Editura Militară, 1968. Ștefănescu, Ștefan, <i>Bănia în Țara Românească</i>, București, Editura Științifică, 1965. Coman, Marian, <i>Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)</i>, Iași, Polirom, 2013. Sachelarie, Ovid, Nicolae Stoicescu, coord., <i>Instituții feudale din Țările Române. Dicționar</i>, București, Editura Academiei R.S. România, 1988. Cihodaru, Constantin, <i>Alexandru cel Bun (23 aprilie- 1 ianuarie 1432)</i>, Iași, Junimea, 1984. Gorovei, Ștefan, Maria Magdalena Székely, <i>Princeps omni laude maior. O istorie a lui Ștefan cel Mare</i>, Putna, Sfânt Mănăstire Putna, 2005. Gorovei, Ștefan, „Contribuții pentru istoria domniei lui Bogdan I III-lea”, în <i>Analele Putnei</i>, 4/I (2008), p. 279-294. Papacostea, Șerban, „Relațiile internaționale ale Moldovei în vremea lui Ștefan cel Mare”, în <i>Revista de Istorie</i>, 35/5-6 (1982), p. 607-638. Papacostea, Șerban, „Moldova: Desăvârșirea unui stat. Țara de Sus și Țara de Jos”, în <i>Studii și Materiale de Istorie Medie</i>, XXIX, (2011), p. 9-26. Idem, „Începuturile politicii comerciale a Țării Românești și Moldovei (secolele XIV-XVI). Drum și sat”, în <i>Geneza statului în Evul Mediu românesc. Studii critice</i>, București, Corint, 1999. Șimanschi, Leon, „Politica internă a lui Ștefan cel Mare”, în <i>Revista de Istorie</i>, 35/5-6 (1982), p. 585-606. Idem, coord., <i>Petru Rareș</i>, București, Editura Academiei R.S. România, 1978. Feneșan, Cristina, <i>Constituirea principatului autonom al Transilvaniei</i>, București, Editura Enciclopedică, 1997. Horn, Ildikó, „The Princely Council in the Age of Gábor Bethlen”, în <i>Hungarian Historical Review</i>, 2/4 (2013), p. 824-855. Pall, Francisc, „Organizarea politică, administrativă, fiscal, judecătorească, militară și bisericească a Transilvaniei în sec. XIV-XV”, în <i>Studii și Materiale de Istorie Medie</i> 21 (2003), p. 349-368. Pop, Ioan-Aurel, Thomas Nágler, András Magyari, <i>Istoria Transilvaniei (de la 1541 până la 1711)</i>, vol. II, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane 2007.		
8.2. Seminar-laborator		
Introducere. Organizarea activităților de seminar		
2. Izvoarele narative ale istoriei medievale a românilor. 2.1 Izvoarele narative ale istoriei medievale a României. 2.2 Cazul cronicii notarului anonim al regelui Bela. Bibliografie: Surse primare Popa-Lisseanu, G., <i>Izvoarele Istoriei Românilor</i>, Vol. I, <i>Faptele Ungurilor de secretarul anonim al regelui Bela</i>, text și traducere, București, 1934. Popa-Gorjanu, C., <i>Crestomația de Istoria Medie a României</i>, Alba Iulia, 2009, p. 11-54. Literatură secundară Armbruster, Adolf, <i>Romanitatea românilor istoria unei idei</i>, București, 1993, p. 36-45. Brezeanu, Stelian, „„Romani” și „Blachi” la Anonymus. Istorie și ideologie politică” în <i>Revista de istorie</i>, 34, 7, 1981, p. 1313-1340. Deletant, Dennis, „Ethnos and Mythos in the history of Transylvania: the Case of the Chronicler Anonymus”, în <i>Romanian Civilization</i>, nr. 1, Iași, 1992, p. 1-16. Giurescu, C. Constantin, <i>Istoria Românilor</i>, Vol. I, București, 2000, p. 229-234.	Dezbateri, problematizări, explicări, analiză de izvoare și literatură secundară	2

Pop, Ioan-Aurel, <i>Românii și maghiarii în secolele IX-XIV</i>, Fundația Culturală Română, Cluj-Napoca, 1996, p. 69-74. Sălăgean, Tudor, <i>Țara lui Gelou. Contribuții la istoria Transilvaniei de nord în secolele IX-XI</i>, Cluj-Napoca, Argonaut, 2006, p. 11-57, 75-90. Madgearu, Alexandru, <i>Românii în opera Notarului Anonim</i>, Cluj-Napoca, 2001.		
3. Analizarea unui izvor istoric diplomatic. Diploma cavalerilor ioaniți (1247) 3.1. Informațiile generale furnizate de un izvor diplomatic. 3.2. Informații de natură politică 3.3. Informații de natură economică 3.4. Informații de natură juridică 3.5. Informații de natură militară Bibliografia Popa-Gorjanu, C., <i>Crestomație de Istoria Medie a României</i>, Alba Iulia, 2014, p. 77-81.	Analiză de izvor, conversație, explicare, argumentare	2
4. Organizarea socială în evul mediu timpuriu. Obștea sătească și cnezatul 4.1 Forme de organizare socială în evul mediu timpuriu 4.2 Obștea sătească 4.3 Cnezatul Bibliografie Bogdan, Ioan, „Despre cneji români”, în Ioan Bogdan. <i>Scrieri alese</i>, ediție, studiu introductiv și note G. Mihăilă, București, 1968, p. 180-206. Panaiteanu, Petre P., <i>Introducere la istoria culturii românești. Problemele istoriografiei române</i>, București, 2000, p. 144-155. Popa, Radu, <i>La începuturile evului mediu românesc. Țara Hațegului</i>, București, 1988, p. 145-165. Idem, „Premisele cristalizării vieții statale românești”, în <i>Constituirea statelor feudale românești</i>, București, 1980, p. 25-39. Stahl, Paul, <i>Triburi și sate din sud-estul Europei. Structuri sociale, structuri magice și religioase</i>, București, 2000, p. 115-157. Stahl, Henri H., „Contribuții la studiul satelor devălmașe românești” în Idem, <i>Istoria socială a satului românesc. O culegere de texte</i>, ed. Viorica Nicolau, București, Paideia, 2003, p. 39-104.	Analiză de literatură secundară, discuție, explicații terminologice și conceptuale.	2
5. Tradiție și adevăr istoric în constituirea Țării Românești Bibliografie Brătianu, Gheorghe, <i>Tradiția istorică despre întemeierea statelor române</i>, București, 1990, p. 3-117. Iosipescu, Sergiu, „Românii din Carpații meridionali la Dunărea de Jos de la invazia mongolă (1241-1243) până la consolidarea domniei a toată Țara Românească”. Războiul victorios purtat la 1330 împotriva cotorpirii ungare” în <i>Constituirea statelor feudale românești</i>, București, 1980, p. 41-96. Papacostea, Șerban, „Prima unire românească”: Voievodatul de Argeș și Țara Severin”, în <i>Studii și Materiale de Istorie Medie XXVIII</i> (2010), p. 9-24. Stoicescu, Nicolae, „Descălecat” sau întemeiere? O veche preocupare a istoriografiei românești de sine-stătătoare” în <i>Constituirea statelor feudale românești</i>, București, 1990, p. 97-165.	Analiză de izvor narativ, explicație, argumentare.	2
6. Tradiție și adevăr istoric în constituirea Moldovei Bibliografia: Izvoare: Popa-Gorjanu, Cosmin, <i>Crestomație de Istoria Medie a României</i>, Alba Iulia, 2014, p. 198-202. Literatură secundară: Cihodaru, Constantin, „Observații cu privire la procesul de formare și consolidare a statului feudal Moldova în sec. XI-XIV”, în <i>Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Iași</i>, 16, 1979, p. 167-186. Gorovei, Ștefan, <i>Întemeierea Moldovei. Probleme controversate</i>, Iași, 1997. Idem, „Tradiția ”descălecatului”: înțelesuri și confuzii”, în <i>Alia Iași</i>, 20, 1983, p. 89-105. Papacostea, Șerban, „Desăvârșirea emancipării politice a Țării Românești și a Moldovei (1330-1392)”, în <i>Revista de istorie</i>, 2, 1991, 9-10, 471-494. Idem, <i>Geneza statului în evul mediu românesc. Studii critice</i>, Cluj-Napoca, 1988; Ediție adăugită, București, 1999, p. 8-69.	Analiză de izvor narativ, argumentație, explicație, conversație	2

27. Problema slăvonismului românesc 7.1. Contactele româno-slave în evul mediu timpuriu 7.2. Creștinarea slavilor și crearea liturghiei slavone 7.3. Percepții ale slăvonismului Bibliografia Panaiteșcu, Petre P., <i>Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială</i>, București, 1994, p. 13-29 („Perioada slavonă” și ruperea de cultura apusului”). Idem, <i>Introducere la istoria culturii românești</i>, București, 2000, p. 173-188, 392-415. Rusu, Adrian Andrei, „Creștinismul românesc în preajma anului 1000: în căutarea identității” text electronic la adresa: http://www.medievistica.ro/texte/istorie/cercetarea/Inceputurile1000Rusu.htm#_ftnref93	Dezbatere, explicații conceptuale și terminologice	2
8. Structura societății medievale în Transilvania în secolele XII-XIII Categorii sociale reflectate în registrul de la Oradea: oamenii cetății, iobagii de cetate, oaspeți Bibliografie: Izvoare: Popa-Gorjanu, Cosmin, <i>Crestomație de Istoria Medie a Românilor</i>, Alba Iulia, 2014, p. 57-67,	Analiză de izvoare diplomatice, interpretare, explicație, demonstrație, coroborarea datelor.	2
9. Structura societății medievale în Transilvania în secolele XIV-XVI 1. <i>Nobilimea</i> 2. <i>Obliigațiile țărănimii aservite</i>. Bibliografia Izvoare: Popa-Gorjanu, Cosmin, <i>Crestomație de Istoria Medie a Românilor</i>, Alba Iulia, 2014, p. 72-75, 115-117, 162-168. Literatura secundară: Drăgan, Ioan, <i>Nobilimea românească din Transilvania (1440-1514)</i>, București, 2000, p. 108-175. Prodan, David, <i>Iobăgia în Transilvania în secolul XVI</i>, vol. I, București, 1967, p. 3-11, 12-13, 16-19, 26-29, 58-62, 67-69, 70-80, 170-183. Rusu, Adrian Andrei, <i>Ioan de Hunedoara și românii din vremea lui. Studii</i>, Cluj Napoca, 1999, p. 5-55, 128-196, 197-232. Idem, <i>Castelarea carpatică. Fortificații și cetăți din Transilvania și teritoriile învecinate (sec. XIII-XIV)</i>, Cluj-Napoca, Editura Meda, 2005, p. 239-358. Popa-Gorjanu, Cosmin, „Identitatea regională și nobilimea ardeleană în secolul al XIV-lea”, în <i>Annales Universitatis Apulensis. Series Historica</i>, 15/I (2011), p. 75-98.	Analiză de izvoare diplomatice, interpretare, explicație, demonstrație, coroborarea datelor.	2
10. Structura societății medievale din Transilvania 10.1. Sașii 10.2. Secuii 10.3. Răscoala de la Bobâlna și alianța celor trei stări privilegiate ardelene. Bibliografia Popa-Gorjanu, Cosmin, <i>Crestomație de Istoria Medie a României</i>, Alba Iulia, 2009, p. 53-55, 72-74, 80-82, 96-98, 139-147, 149-152, 172-184. Năgler, Thomas, <i>Așezarea sașilor în Transilvania</i>, București, 1992, p. 174-230.	Analiză de izvoare diplomatice, interpretare, explicație, demonstrație, coroborarea datelor.	2
11. Societatea medievală în Țara Românească și Moldova 11.1 Structura și terminologia socială reflectată în documente. 11.2 Țărănimea aservită, robii 11.3 Boierii Bibliografia Izvoare: Popa-Gorjanu, Cosmin, <i>Crestomație de Istoria Medie a României</i>, Alba Iulia, 2009, p. 148-150, 151-152, 152-153, 155-156, 176-177, 188-189. Literatura secundară: Apetrei, Cristian Nicolae, „Elites at home: Romanian aristocratic houses in the fourteenth to sixteenth centuries”, în <i>Social and Political Elites in Eastern and Central Europe (15th-1th Centuries)</i>, edited by Cristian Luca, Laurențiu	Analiză de izvoare diplomatice, literatură secundară, interpretare, explicație, demonstrație, coroborarea datelor.	2

Rădvan, Alexandru Simon, p. 11-23., London, School of Slavonic and East European Studies, 2015. Ștefănescu, Ștefan, Mioc, Damaschin, „Țărănimea din Principatele Române în secolele XIV-XVI. Privire sintetică”, în <i>Studii și Materiale de Istorie Medie</i>, 11, (1992), p. 9-20. Ștefănescu, Ștefan “Despre terminologia țărănimii dependente din Țara Românească în sec. XIV-XVI”, în <i>Studii</i>, p. 1155-1169. Idem, „Evoluția proprietății feudale în Țara Românească până în secolul al XVII-lea”, în <i>Studii</i>, 11, 1958, 1, p. 53-65. Idem, „Relațiile sociale în raport cu proprietatea funciară în Țările române în sec. XII-XVI”, în <i>Stat, societate, națiune</i>, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1982, p. 161-172. Țighiliu, Iolanda „Boierimea din Țara Românească (secolele XIV-XVII): componență și evoluție structurală”, în <i>Revista istorică</i>, tom II, nr. 11-12, 1991, p. 651-665.				
12. Pregătirea materialului științific aferent monumentelor medievale din cadrul excursiei tematice.			Documentare , strângerea datelor, redactare.	2
13. Dezvoltarea urbană medievală în Țările Române 13.1. Dezvoltarea urbană în Transilvania între secolele XIII-XVI 13.2 Dezvoltarea urbană în Țara Românească în sec. XIV-XVI 13.3 Dezvoltarea urbană în Moldova în sec. XIV-XVI Bibliografie: Laurențiu Rădvan, <i>Orașele din Țările Române în Evul Mediu (sfârșitul sec. al XIII-lea – începutul sec. al XVI-lea)</i> , Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2011, p. 48-60, 109-172, 323-400,			Analiză de izvoare diplomatice, interpretare, explicație, demonstrație, coroborarea datelor.	2
14. <i>Momentul Mihai Viteazul. Mit și realitate istorică.</i> Bibliografia: Boia, Lucian, <i>Mit și istorie în conștiința românească</i> , București, 1997, p. 154-176. Teodor, Pompiliu, “Politica ecleziastică a lui Mihai Viteazul în Transilvania” în <i>Revista Istorică</i> , 4, 1993, 5-6, p. 473-489.				2
Bibliografie				

3. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cunoașterea aspectelor fundamentale ale istoriei medievale a României constituie o cerință a comunității epistemice, precum și a asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul Istorie.

4. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Cunoașterea temelor și utilizarea corectă a conceptelor, exprimarea coerentă în tratarea subiectelor de examen. Prezentă:</i>	<i>Examen oral</i>	50% 10%
10.5 Seminar/laborator	<i>Participare activă la seminarii. Prezentarea a două referate de seminar.</i>	<i>Participare Referat scris</i>	10% 30%
10.6 Standard minim de performanță: Pentru promovarea examenului la această disciplină studenții trebuie să obțină minim nota 5. Demonstrarea abilităților dobândite în identificarea informațiilor edite despre istoria medie a României, stabilirea faptelor istorice prin analiza izvoarelor, prezentarea orală și scrisă a cunoștințelor de specialitate.			

Data completării
Septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
01.10.2025

Semnătura directorului de departament

